

Anna Fischerová,

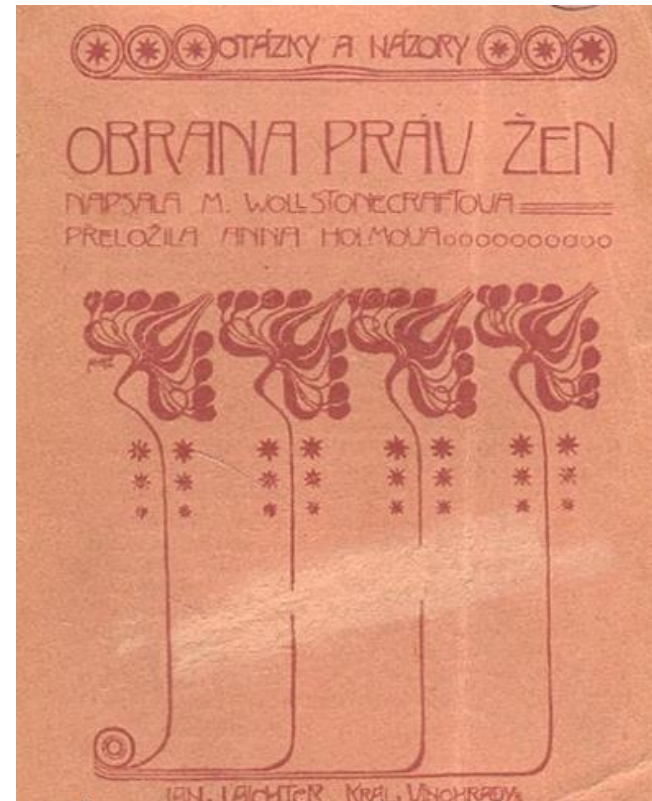
Michal Topor (michal.topor@ipsl.cz)
pracovní prostor –
<https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=5939>

„žena akademicky

vzdělaná“

LA 27/817 1872
Köln
Telephon 1000 und 1101.
-mg-
Mily bratříčku,
když jste mi ještě dosud neposlali peníze, tedy je
~~poslali~~ telegraficky, protože v sobotu ráno chci
jet do Brüsselu, asi 140 marek; raději Fischer než
Fischerová, ač jsem dosud neměla nepřijemnosti. Bydli-
me v Ewig Lampe, tedy tam. Přeptám se každopádně
na poště, nemá-li tam nic. Dosud jsem dostala od
Děs 3 listky. - Helenka se moc zajímá o Tvoje práce,
máš jí poslat otisk, ať budeš sml. Pascha
všem, resp. ukypolibem.

Sestřička.

na příště (29. 3.):

* **H.:** Památky kovaných prací XVI. až XVIII. věku v Hradci Králové. Přehled 5, 1906/1907, č. 52, 20. 9. 1907, s. 914–915.

Fischerová, Anna: Elizabeth Barrett-Browningová. *Ženská revue* 3, 1907/1908, příloha *Žena v umění*, s. 50–54, 57–59, 69–73, 81–85.

+

dopisy Martenovi

- 27. 6. 1906 – část 2, s. 39 a dál... Sabina Ali
- 12. 7. 1906 – část 2, s. 41 a dál... Kristýna Dvořáčková
- 20. 7. 1906 – část 2, s. 43 a dál Gabriela Chomyková
- 5. 8. 1906 – část 2, s. 47 a dál... Babeta Jílková
- 14. 8. 1906 – část 2, s. 49 a dál... Denisa Kochová
- 4. 9. 1906 – část 2, s. 51 a dál... Michaela Kvasnicová
- 8. 10. 1906 – část 2, s. 52 a dál Marie Marešová
- 14. 11. 1906 – část 2, s. 54 a dál... Mt
- 11. 5. 1907 – část 2, s. 55... a dál Elizabeth Wagebaertová
- 14. 9. 1907 – část 2, s. 57... a dál Kateřina Zajíčková
- 16. 10. 1907 – část 2, s. 59 a dál Mt
- 16. 6. 1908 – část 2, s. 61, Mt

Památky kovaných prací XVI. až XVIII. století v Hradci Králové. Vydáno nákladem městského průmyslového musea pro severovýchodní část království českého v Hradci Králové 1906.

Ředitel odborné školy pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové, Lad. Haněl, vydal nákladem hradeckého průmyslového musea objemnou publikaci, vztahující se k historii našeho uměleckého průmyslu, ale kniha není ničemu hned tak vzdálena, jako té klassifikaci, aby byla řazena do historické literatury výtvarných umění. Kdyby tímto způsobem měla býti naše odborná literatura obohacována, velmi málo bychom získávali a bylo by věru snadno pořizovati publikace toho druhu, poněvadž by stačilo seřaditi listy reprodukcí uměleckých předmětů, napsati několik stránek příliš libovolně všeobecného úvodu, dalších několik stránek věnovati popisu předmětů a jejich technickému provedení a kniha by byla hotova. Nejinak se jeví publikace Hanělova. Marně se ptáte, jaký účel má první část úvodu, pojednávající v příliš všeobecných a necharakterisujících rysech o úpadku a obrození uměleckého průmyslu v XIX. století, v jakém vztahu jsou tyto názory autorovy k oněm památkám XVI.—XVIII. století, jimž je publikace vě-

bezvýzna
publikac
z c. k.
a vděčn
o vídeň
dobré r

Av
fessora
století
ský u
jsou r
do H
tické
kathe
vamé
z rok
význ
cké
bled
klas
che
v h
me
jal
ve
ne
v
h

nována. Je to z velké části opakování téhož, co autor pověděl už v předešlých publikacích, vydaných hradeckým museem, a nevíte věru, proč zde, kde to není zrovna na místě, vykládá nám pan ředitel odborné školy svůj názor a svou náklonnost, vraceti se v moderních pracích k slohům minulých věků, a svou nechuť k dnešním výtvarným směrům a neporozumění jim. Nějaké módní zmatené práce pokládá za počátky moderního slohu a píše, že tyto »počátky nebyly právě snadné, k čemuž nemálo přispívala okolnost ta, že se v čelo tohoto hnutí slohového postavili lidé (hlavně malíři), kteří nejsouce po stránce technické obeznáměli snad ani s jediným odborem umělecko-průmyslovým, veřejnost přímo zaplavovali návrhy pro předměty, jež provedeny měly býti v těch nejrůznějších materiálech. Byliť mezi těmito navrhovateli tací, kterým se nejednalo o nic jiného, nežli o to, podat něco, co tu ještě nebylo, nebo lépe řečeno, co smělo opírat se o vše jiné, jenom ne o staré vzory známých nám prací slohů dřívějších.« To že jsou nějakí ti »zákopníci« obrození slohového, o práce takových nějakých efemerních lidí, kteří svými bizarnostmi rozčilují staré pány, že se jedná při onom velikém hnutí uměleckém, které vyrušilo kde koho z pohodlnosti přebírat formy ze starých slohů, které dalo nám zákonv nové krásy a nových forem a provedlo dnes již hotové obrození slohové? Skutečné počátky, podniknuté, abychom měli nějaký sloh vlastní, byly daleko v jiných rukou, tu se jedná o docela jiné »zákopníky«, než o nějaké

jen slovním popisem, s tu a tam nějakým příslušným datem nebo stručným výkladem slohovým po způsobu školní učebnice. Takovým způsobem miji se publikace z velké části se svým účelem, aby mohla býti příspěvkem k vybudování historie našeho českého umění výtvarného. Poskytuje nám pouze obrazový materiál a podává úkol zpracovati jej jednou znovu se stanoviska historie umění.

Je dvojnásob líto, že miji se cíle publikace musea, které je z našich snad nejcilejší, a to publikace, jejíž náklad vyžádal si jistě mnoho set korun ze skrovných prostředků peněžních, jež naše musea museji tak těžce shledávat. A při tom všem nákladném vypravení nepůsobí kniha tak vkusně, aby byla dosti důstojnou publikací musea, jež má býti vzorem ve svých činech. Upadlo se zde do trochu falešné nákladnosti a jsem jist, že při skromnějších nárocích a rozměrech mohla kniha příznivěji vypadnouti, býti pohodlnější pro používání praktické a vyžádati si daleko menšího nákladu, aniž by tím nějak méně poskytovala, než publikace toho druhu může pro studium podati.

jednoty v
jeste (to
dem, že
jako
to. pro
pací ži
ústavu
trno, ž
ze srd
cem i
podob
semi
žárli
tíživ
rázn
je

H
da
v
s

VĚDA.

SOCIOLOGIE: Havlíčkův nacionalism.

V.

Maje takovou až přílišnou představu o po-

Z letošních prázdninových výstav stojí na prvním místě výstava grafických prací Preissigových. Soubor vystavený na jaře v Topičově saloně přenesly některé akademické spolky na venkov a tak octnul se v Kutné Hoře, Jičíně, Hradci Králové a Semilech. Mělo to dobrý význam, že právě Preissig, se svými upřímnými snahami reformními v oboru grafiky v širokém smyslu, byl volen, neboť není pochybnosti, že výstavami těmi, skoro všude pečlivě upravenými, se získalo podnět zájmu pro jeho ušlechtilé obrodné cíle.

Kutné Hoře a v Hradci Králové dodalo význam většího významu i to, že k nim byly přieny přednášky o grafickém umění. V Kutné přednášel Miloš Jiránek, v Hradci Králové lof Kepl.

Z ostatních výstav, mimo výpravu výtvarného odboru Umělecké Besedy na venkov, jsou jednak drobné výstavy jednotlivců, pořádané řádně, jednak výstavy menších skupin nejmladších výtvarníků.

—c—

*
Památky kovových prací XVI. až XVIII. v Hradci Králové. Vydáno nákladem městského průmyslového musea pro severovýchodní území českého v Hradci Králové 1906. Účel odborné školy pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové, Lad. Haněl, vydal náhradeckého průmyslového musea objemná publikaci, vztahující se k historii našeho průmyslu, ale kniha není ničemu vzdálena, jako té klasifikaci, aby byla historické literatury výtvarných umění. Způsobem měla být naše odborná práce bohatcována, velmi málo bychom zřejmě by věru snadno pořizovati publikaci, poněvadž by stačilo seřaditi publikaci uměleckých předmětů, napsati několik stránek věnovati popisu jejich technickému provedení a kniha by byla. Nejinak se jeví publikace Hanělová, jaký účel má první část její, jaké vajíci v příliš všeobecných a nejasných rysech o úpadku a obrození průmyslu v XIX. století, v jakém smyslu názory autorovy k oněm památkám XVIII. století, jimž je publikace vě-

v čelo tohoto hnutí slohovému (hlavně malíři), kteří nejsoucepo stránce odborné obeznámeli snad ani s jediným odborem umělecko-průmyslovým, veřejnost přímo zaplavovali návrhy pro předměty, jež provedeny měly být v těch nejrůznějších materiálech. Byliť mezi těmito navrhovateli tací, kterým se nejednalo o nic jiného, nežli o to, podat něco, co tu ještě nebylo, nebo lépe řečeno, co smělo opíratí se o vše jiné, jenom ne o staré vzory známých nám prací slohů dřívějších. « To že jsou nějací ti »zákopníci« obrození slohového, o práce takových nějakých efemerních lidí, kteří svými bizarnostmi rozčilují staré pány, že se jedná při onom velikém hnutí uměleckém, které vyrušilo kde koho z pohodlnosti přebírat formy ze starých slohů, které dalo nám zákony nové krásy a nových forem a provedlo dnes již hotové obrození slohové? Skutečně počátky, podniknuté, abychom měli nějaký sloh vlastní, byly daleko v jiných rukou, tu se jedná o docela jiné »zákopníky«, než o nějaké bezvýznamné lidičky. Bohužel, v tomto úvodě publikace se dozvíme pouze o jednom, snad z c. k. rakouského patriotismu, který tak uctívá a vděčně tu a tam mezi řádky se objeví, totiž o vídeňském Wagnerovi: ten jediný vzbuzuje dobré naděje v budoucnost.

Avšak nám nejedná se ani o rakouského profesora Wagnera ani o jiné »zákopníky slohu století dvacátého«, nýbrž nám jedná se o náš český umělecký průmysl století minulých. V knize jsou reprodukce prací uměleckých, jak je osud do Hradce snesl. Jsou tu převzácené unikáty, gotické mřížky z Rejskova pastoforia v hradecké kathedrále, ušlechtilé práce renaissanční, zajímavé i průměrné mříže barokní a pěkná ukázka z rokoka. Práce dávno minulých věků, které jsou významnými dokumenty své doby a naší umělecké minulosti. Je přirozeno, že v knize budeme hledati vysvětlení o původu oněch prací, jejich klasifikaci uměleckou, jejich datování určité, že chceme se dozvědět, jaký jest jejich význam v historii našeho uměleckého průmyslu, že nechceme se na ně dívati jako na nahodilé předměty, jako na vytržené listy, nýbrž že chceme je vidět ve všech jejich vztazích, v jejich dobovém okolí, nemáme-li státi nad nimi bezradni. To bylo povinností, učiniti tak v úvodu publikace, a nemožnou nám dostačiti jen ony poznámky, které jsou

je dvojnásob hro, že mají se cíle publikace musea, které je z našich snad nejhezčí, a to publikace, jejíž náklad vyžádal si ještě mnoho set korun ze skrovných prostředků peněžních, je naše musea musejí tak těžce sblužovat, jež tom všem nákladněm vytravení nepošle kniha tak vkusně, aby byla dosti důstojnou publikací musea, jež má být vzorem ve svých činech. Upadlo se zde do trochu falešné nákladnosti a jsem jist, že při skromnějších nárocích a rozmelech mohla kniha příznivěji vypadnouti, býti pohodlnější pro používání praktické a vyžádati si daleko menšího nákladu, aniž by tím nějak méně poskytovala, než publikace toho druhu může pro studium podati.

VĚDA.

SOCIOLOGIE: *Havlíčkův nacionalism.*

V.

Maje takovou až přílišnou představu o potřebě spojení všech větví českoslovanských — přílišnou proto, že i bez toho spojení větve ty mohly by se (na př. Čechy samy) udržet, jako se udrží národy ještě menší — a přeceňuje tolik význam Slovenska, postavil se s příkrostiti největší proti snahám Hurbanovým a Stúrovým o spisovný jazyk slovenský. Hořekoval, že Štúr ztenčil národ náš o třetinu členův a pronásledoval jej polemikami tak, že i Čechům již se to zdálo přílišno.

Maje na mysli národní ryzost Havlíček postavil i proti myslence českožidovské (Č. Věcla, 1846). Nepřál assimilaci židů vůbec; pokud židé si jí přejí sami, doporučil, aby splynuli s Němci, jejichž jazyk během času se stal se prý »druhým mateřským jazykem« slovenským. K českému národu však jich přece nechťel, odkazuje na jejich semitský původ sledkem kteréhož prý jsou Čechům cizíci, jako Němci, Francouzi a jiní národové. Také židé, přes to, že bydlí roztroušeně a nemluví hebrejsky, sami »považují za jeden národ« bratry, a ne jen za »stejnověrce«. Nechtěl k židům nenávisťi programově, ani v tomto smysle nechtěl, aby židé byli v mravních důvěrných vztazích s ude-

vyrok M. J. Havlíčka